

22060073

DUTCH A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
NÉERLANDAIS A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
NEERLANDÉS A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 22 May 2006 (morning)
Lundi 22 mai 2006 (matin)
Lunes 22 de mayo de 2006 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Schrijf een commentaar bij **een** van de volgende teksten:

1. (a)

November in Holland

Nergens anders kan de wereld zo druipend en droevig zijn, het platteland zo rottend onherbergzaam en de straten zo uitgestorven onder de regenvlagen als in de late herfst in Holland. En nooit is de grote stad dan zo troostrijk en bieden de beslagen ramen van cafés zoveel beloftes van warmte en schuilen bij elkaar voor de winter komt. Dan kan de liefde op kousenvoeten
5 binnensluipen – ook en misschien wel juist bij hen die zich moe en oud voelen en bij wie de hoop op betere tijden dreigt te bezwijken onder het gewicht van het verleden.

Rika Hagenaar – van der Lans had wel honderd redenen om moe te zijn, die herfst van 1928. Moe van het eindeloze gesteggel met een echtgenoot die maar niet wilde begrijpen dat ze hem echt verlaten had en ervan uitging dat ze wel met hangende pootjes bij hem zou terugkomen. Moe van
10 haar vruchteloze pogingen om als vrouw met vier jonge kinderen zonder beroep en middelen van bestaan een zelfstandig leven op te bouwen. Moe ook van de familie bij wie ze haar toevlucht zocht, maar die haar onomwonden duidelijk maakte dat wat God verenigd had niet gescheiden mocht worden en zeker niet door iemand die – en hier werd veelbetekenend gekeken – toch echt zelf het bed had opgemaakt waaruit ze nu verwoed probeerde te ontsnappen.

15 Alsof Rika zelf ooit had kunnen vergeten hoe ze als jong meisje alles, tot haar eer en eeuwige zielenrust aan toe, op het spel had gezet om te kunnen trouwen met de man die nu haar schrikbeeld was. Destijds was het een heel romantisch verhaal geweest, een soort *Romeo en Julia*, maar dan in het kleinburgerlijke decor van een middenstandsmilieu in het Den Haag van rond de eeuwwisseling.

20 Hendrika Wilhelmina Johanna – zoals Rika voluit heette – was daar op 29 september 1891 geboren als oudste dochter van de katholieke aardappelhandelaar Jan van der Lans. Haar moeder stamde uit een familie met een nogal dubieuze reputatie en misschien was deze daardoor zo Victoriaans in haar opvattingen geworden: hard voor zichzelf, hard voor anderen. “Ze leek op een sterke vrouw uit de Schrift” zoals haar bidprentje later zou vermelden. Ze regeerde haar vijf
25 dochters en drie zonen met ijzeren hand, God en de rooms katholieke kerk als een fort achter zich, terwijl haar man zich aan zijn zaken wijdde en zich met zichtbaar genoeg de rol van de toegeeflijke pater familias* liet aanleunen.

De dochters Van der Lans waren een opvallend stel: mooie meiden, sterk aanwezig, voortdurend ruziënd en pogend elkaar af te troeven, maar ondertussen onafscheidelijk. Als oudste
30 was Rika eigenlijk voorbestemd om als loyale adjunct van haar moeder te fungeren, maar echt geknipt voor die rol was ze niet. Daarvoor had ze teveel van een van de heldinnen uit de nogal dweepzieke meisjesliteratuur van die dagen: enerzijds te gevoelig en emotioneel voor de robuuste, luidruchtige omgeving waarin ze opgroeide, aan de andere kant geneigd tot een onafhankelijkheid van geest die destijds voor een jong meisje als verre van passend werd geacht. Ze had iets
35 rusteloos en haar opvallende, bijna zwarte ogen leken op zoek naar iets wat het leven van alledag zou overstijgen.

Als klein meisje was Rika intens gelovig. Het waren de tijden dat Kerk en ouders eendrachtig
samenzwoeren om kinderen ervan te doordringen hoeveel dankbaarheid ze hun opvoeders
verschuldigd waren, en jaar na jaar pende ze ijverig de weeïge teksten neer die meneer pastoor en
40 de zondagsschooljuffrouw zo prachtig vonden. Ter gelegenheid van haar eerste heilige communie
in 1903 schreef ze een met engeltjes versierde dankbrief aan haar ouders:

*Hoe zal ik alles vergelden, hetgeen Gij aan mij gedaan hebt en nog doet. Geheel kan ik
het niet, maar ik zal het zoveel als in mijn vermogen is. Hedenmorgen heb ik Jezus gebeden om
zijn goddelijke zegen over U uit te storten. Geloof mij, Dierbare Ouders, nooit zal ik U vergeten
45 in mijn gebeden, getrouw blijven aan God en op het pad der deugd voortgaan.*

Op de foto die bij deze gelegenheid werd gemaakt, was de twaalfjarige Rika een waar
bruidje van Jezus. Niets in haar ogen deed vermoeden dat ze ooit naar iets anders zou verlangen
dan naar het “zalig genot” van Christus dat ze die dag naar eigen zeggen had leren smaken.
Vier jaar later keken diezelfde ogen met diezelfde ernstige toewijding naar Willem Hagenaar en
50 wees niets erop dat ze ooit naar meer zou verlangen dan alleen naar hem.

Uit: Annejet van der Zijl, *Sonny Boy*, Amsterdam (2005)

* pater familias – huisvader

1. (b)

Afscheid van een huis

Omdat ik afscheid van een huis neem,
ben ik neerslachtig vandaag.
Ik laat de hand van het huis los
en zal een nieuw kind moeten worden
5 mij terechtschikkend in een vreemde vrouw.

De dag zal opnieuw moeten worden geboren
en het zal ook even duren
voordat ik met de aanvliegende nacht
weer op goede voet sta.

10 Zwerven en zich niet hechten
is waarschijnlijk een beter bestaan.
Maar de regels der tijden dulden het niet
dat men een tent op de horizon
van een uur geleden zet
15 (liefst niet te ver van een kleine rivier)
en handen strekken zich al in de herfst
naar de warmte 's winters van een vuur tussen muren.

Dus zwerft men van huis tot huis en is anders
eenzaam, op zoek naar een stenen moeder,
20 en leeft men tussen de muren samen
met het licht door het venster, de nacht aan het raam.

Uit: Hans Andreus, *Verzamelde Gedichten*, Amsterdam (1985)